

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

***Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів***

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтєва І.О., методист методичного відділу.

шляху до бажаного ідеалу, здатністю отримати задоволення від поступальних кроків на шляху до бажаного ідеалу, здатністю постановки конкретної мети, щодо поступального перетворення себе та тих людей для яких є наставником, від активного користування рідною мовою на основі усвідомлення її значення, від активності, що спрямована на розбудову країни у професійній або особистісній сфері, від здійснення свідомого політичного вибору до споживацької підтримки вітчизняного виробника та прагнення за обраним фахом працювати на користь батьківщини.

Навчаємі є не тільки об'єктами, але й суб'єктами навчально-методичної роботи та психолого-педагогічного процесу, це активний двохсторонній процес самореалізації та набуття громадянськості. Тому важливо у студента виховувати постійну потребу в самоаналізі, самооцінці та самовихованні. Розвивати його самостійність та власну активність. Це буде комунікабельний, вольовий, активний фахівець – керівник здатний до творчості, ініціативи, сміливості, з новим мисленням, здатний до практичної самокритики, широким світоглядом, з високим рівнем національної свідомості. В центрі уваги якого буде виховання у підлеглих громадянської свідомості, гідності, безмежної любові, до рідного краю, мови, формування у них загальнолюдських цінностей. Це завдання, на мою думку, буде вирішене у процесі підготовки майбутнього фахівця – керівника у вищому навчальному закладі.

Стержнем педагогічного процесу має бути високий рівень професіоналізму, потреба систематичному його самоаналізу та постійної потреби підвищення своєї кваліфікації, розуміння соборності, єдності країни. Розуміння, що історія одна на всіх, вона наша і її необхідно приймати без осуду такою якою вона є.

Все вищевказане і складає основні види методичної, навчально - організаційної роботи та в цілому педагогічний процес, який спрямований на підготовку фахівця – керівника і набуває значення тільки при ефективному рішенні одного з головних завдань, а саме набуття громадянського досвіду студентом, як особистості. Ця складова, самореалізація громадянськості майбутнього фахівця – керівника, поряд із значенням, як фахової підготовки, загальнолюдської та національної цінності є складовою педагогічного процесу.

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРИ БЖД

Н.Ю. Сапожнікова

Соціально-економічні зміни, які останнім часом відбуваються в українському суспільстві (погіршення якості життя, освіти, медичної допомоги, відсутність соціально-культурних орієнтирів, зниження виховних можливостей сім'ї тощо) приводять до психоемоційної нестабільності молодих людей

(студентів), що, в свою чергу, ускладнює процес їх соціалізації та адаптації у вищому навчальному закладі (ВНЗ).

В результаті молоді спеціалісти мають пробіли у знаннях та низький рівень кваліфікації. Це підтверджують й чисельні психолого-педагогічні та соціологічні дослідження.

Складність адаптації при переході від загальної (шкільної) до вищої освіти полягає не лише у зміні соціального оточення, а й в необхідності самостійно приймати рішення та нести відповідальність за їх результат.

Перше пов'язане з новим статусом молодої особи («студент»), який передбачає нову систему освіти, взаємовідносини з однолітками та викладачами, соціально-побутові, а також інші труднощі, пов'язані з недостатнім знанням принципів роботи ВНЗ, бажанням реалізуватись як особистість. Перехід молодої особи від шкільної до вищівської системи навчання, яка передбачає переважно самостійну роботу, проходить дуже складно.

В результаті ми (викладачі) спостерігаємо у студентів гіперактивність, порушення дисципліни, або навпаки млявість, сонливість та апатію на заняттях. У таких студентів дуже низька мотивація до навчання. Вони систематично пропускають заняття, не виконують поточні завдання (реферати, індивідуальні завдання тощо).

Основними аспектами, які ускладнюють адаптацію студентів у ВНЗ та потребують перегляду та змін є:

- Складність сприйняття матеріалу.

В школі основна робота по осмисленню нового навчального матеріалу проходить на уроках, під керівництвом вчителя з використання різних методів, що значно полегшує процес навчання. Домашня робота учнів полягає лише у повторенні та заучування матеріалу. У ВНЗ студенти продовжують таку практику навчання. Вони читають і зазубрюють лише конспекти лекцій та методичні вказівки, які, з об'єктивних причин, просто не можуть дати студенту всю необхідну, для засвоєння матеріалу курсу, інформацію.

В результаті більшість студентів слабо володіє логічними операціями по осмисленню навчального матеріалу, вони не можуть приймати оптимальні рішення в нестандартних ситуаціях, погано орієнтуються в матеріалі, а питання, які поставлені дещо нестандартно, навіть за умови що студент знає (зазубрив) матеріал, викликають труднощі.

- Самостійна робота.

Правильно організована самостійна робота студентів по розширенню та поглибленню своїх знань має надзвичайно важливе значення для успішного навчання у ВНЗ. Навчальні заняття у вищі по відношенню до процесу засвоєння знань мають лише орієнтовний характер. Лекційний матеріал – це лише показчик, який направляє самостійну діяльність студента, його неможна розглядати як основне джерело знань.

Студенти повинні самостійно набувати знання різними шляхами: робота з сучасною навчальною (посібники, підручники) та науковою (статті у наукових

журналах, монографії) літературою, написаною викладачами профільного вишу або того де навчається студент. Це дасть змогу студенту отримати не лише необхідні за курсом знання, а й набути фахових навичок.

Безумовно, казати про те, що лише за наявності відповідної літератури студент добре адаптується у виші, почне добре вчитись, стане висококваліфікованим спеціалістом, не правильно. Для цього потрібна скоординована робота всього професорсько-викладацького складу та всіх підрозділів ВНЗ.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

С.М. Неменуца

Закон України «Про вищу освіту» встановлює вимоги до рівня підготовки бакалаврів, основною з яких є виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Дисципліна «Безпека життєдіяльності» є базовою у за освітньо - кваліфікаційними рівнями бакалавр. Метою вивчення дисципліни є набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення, в основному, професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій і природних небезпек. Вони можуть привести до несприятливих наслідків на підприємствах. Тому підготовка фахівців спрямована на формування відповідальності за особисту та колективну безпеку.

На кафедрі почалася робота з покращення науково-методичного забезпечення навчального процесу дисципліни «Безпека життєдіяльності» для гуманітарних спеціальностей. Створений авторським колективом доц. Лисюк В.М. та старший викладач Неменуца С.М. конспект лекцій для професійних напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030507 «Маркетинг», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030601 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання. Майбутні керівники знайомляться з питаннями безпеки життєдіяльності, вчать вирішувати професійні завдання за певною спеціальністю з урахуванням ризику виникнення внутрішніх і зовнішніх небезпек, що спричиняють надзвичайні ситуації та їхніх негативних наслідків.

Структура конспекту лекцій з дисципліни визначається логічними підходами до комплектування матеріалу, включає конкретні питання, що допомагають оволодіти практичними знаннями з дисципліни щодо правил безпечної організації роботи на виробництві та робочому місці фахівця. Послідовність знайомства з матеріалом встановлює взаємозв'язок кожної з тем з матеріалом, який студенти вивчали раніше та сутності його для подальшої освіти. У конспекті лекцій розкриваються наступні питання:

СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
О.О. Тіглова, О.Ю. Мандро	208
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»	
Л.А. Тігомир	210
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СРС З КУРСУ «ДІЛОВА ТА ПРОФЕСІЙНА МОВА»	
О.К. Чаєнкова	211
ПРОБЛЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ	
І.О. Кузнецова, К.А. Янченко	213
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ОКР «БАКАЛАВР» ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	
Л.С. Гураль, А.І. Капустян, Н.К. Черно	216
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ТОВАРОЗНАВСТВО»	
О.О. Антіпіна	218
ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО – ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СТИНАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	219
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БЖД	
Н.Ю. Сапожнікова	221
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.М. Неменуша	223
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ (МОДУЛЬ 1 – ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ)»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	224
АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН АКАДЕМІЇ	
Ю.І. Дем'яненко	226
ФОРМУВАННЯ УЧБОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	229
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	230
НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІВ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДИКИ РЕСУРСОЕФЕКТИВНОГО ТА БІЛЬШ ЧИСТОГО ВИРОБНИЦТВА В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	
Г.В. Крусір, О.О. Чернишова	232